

Το πάθος της Κατακρίσεως

/ [Πεμπτουσία· Ορθοδοξία-Πολιτισμός-Επιστήμες](#)

«Δώρησαί μοι του οράν τα εμά πταίσματα και μη κατακρίνει τον αδελφόν μου».

Στην υπέροχη αυτή προσευχή του αγίου Εφραίμ του Σύρου «Κύριε και Δέσποτα της ζωής μου» υπάρχει και το εξής αίτημα: «Δώρησαί μοι του οράν τα εμά πταίσματα και μη κατακρίνειν τον αδελφόν μου»· δηλαδή, δώρησαί μου την χάρη σου, να βλέπω και να κατακρίνω τα δικά μου σφάλματα και να μην κατακρίνω τον αδελφό μου. Από τη μια μεριά ο Άγιος παρακαλεί τον Θεό να του δώσει αυτομεμψία και από την άλλη Τον ικετεύει προκειμένου να αποφύγει την κατάκριση.

Πηγή:justforfun.ucoz.ru/

Τί είναι όμως κατάκριση; Η κατάκριση ή η κα-ταλαλιά είναι καρπός μίσους. Είναι αρρώστια λεπτή, είναι κατάσταση που εξαφανίζει την αγάπη, είναι ακαθαρσία της καρδιάς, είναι εξαφάνιση της αγνότητας. Έτσι ορίζει ο άγιος Ιωάννης της Κλίμακος την κατάκριση. Πράγματι η κατάκριση είναι φοβερό πράγμα. Ας πούμε μερικές σκέψεις γι' αυτήν.

Ο Κύριος είπε: «εκ γαρ των λόγων σου δικαιωθήση και εκ των λόγων σου καταδικασθήση». Από τα λόγια μας θα δικαιωθούμε και από τα λόγια μας θα κατακριθούμε. Είναι αλήθεια ότι η κατάκριση του πλησίον μας είναι πολύ ευχάριστο πράγμα για μας. Όταν οι άνθρωποι αποκτήσουν την εύνοια κάποιου ισχυρού ή έχουν μέσα στην ψυχή τους μίσος, τότε ευχαρίστως κατακρίνουν ή καταδικάζουν τους άλλους.

Ένας αρχαίος εκκλησιαστικός συγγραφέας, ο Ερμάς, ο οποίος έγραψε το βιβλίο «Ποιμήν», λέγει ότι δεν πρέπει να κατακρίνουμε κανέναν ούτε και να έχουμε τη διάθεση να ακούμε αυτούς που κατακρίνουν τους άλλους. Εάν ευχάριστα ακούμε αυτούς που διαβάλλουν, κατηγορούν, συκοφαντούν τους άλλους, είμαστε ένοχοι της αμαρτίας του καταλαλούντος.

Η κατάκριση είναι δαιμονική κατάσταση. Ο πρώτος που έπεσε στο αμάρτημα αυτό είναι ο διάβολος. Ο διάβολος κατέκρινε και διέβαλε το Θεό στους πρωτοπλάστους και εν συνεχεία έγινε δάσκαλος της κατακρίσεως και στους ανθρώπους.

Συνήθως η κατάκριση γίνεται από τον προ-σώπου που κατακρίνεται. «Και γαρ εκάθησαν άρχοντες και κατ' εμού κατελάλουν», λέγει ο Δαβίδ. Εκάθησαν άρχοντες και τον κατέκριναν. Πράγματι στην Παλαιά Διαθήκη διαβάζουμε ότι ο Σαούλ, ο Αβενήρ και ο Αχιτόφελ λοιδορούσαν τον Δαβίδ. Αλλά ο στίχος αυτός βρίσκει εφαρμογή και στον Χριστό. Οι γραμματείς, ο Άννας και ο Καϊά-φας μυστικά συνεδρίαζαν, Τον κατηγορούσαν και απεφάσισαν να Τον σκοτώσουν. Ο Ιησούς ήταν στον κήπο και μιλούσε για τον Θεό και εκείνοι μυστικά τον κατέκριναν. Γι' αυτό και ο υμνογράφος χρησιμοποιεί τα λόγια: «δος αυτοίς Κύριε κατά τα έργα αυτών ότι κενά κατά σου εμελέτη-σαν».

Αυτή η αμαρτία φανερώνει έλλειψη αγάπης. Εάν αγαπούσαμε τον πλησίον μας, θα τον σκεπά-ζαμε· «η αγάπη πάντα στέγει», λέγει ο απόστολος Παύλος. Επίσης η κατάκριση είναι μία κατάσταση που μας κάνει να βλέπουμε τα αμαρτήματα των άλλων, ενώ προσποιούμαστε πως αγνοούμε τα αμαρτήματα τα δικά μας. Πάντοτε δικαιώνουμε τον εαυτό μας, ενώ συνήθως πάντοτε βλέπουμε ελαττώματα στους άλλους. Καλύτερα να τρώγει κανείς κρέας και να πίνει αίμα παρά να κατεσθίει «εν καταλαλιά σάρκας αδελφών», δηλαδή να τρώγει τις σάρκες του αδελφού του και να δαγκώνει την ψυχή του με την καταλαλιά, λέγει ο άγιος Ιωάννης ο Δαμασκηνός.

Έτσι παρατηρείται το φαινόμενο όλοι οι άνθρωποι, χωρίς να έχουν καμία εξουσία ή αρμοδιότητα, να κρίνουν τους αμαρτάνοντες με τα λόγια και την συνείδησή τους. Η καταδίκη των ανθρώπων ανήκει στην αρμοδιότητα του Θεού. Εμείς όταν καταδικάζουμε έναν άνθρωπο είναι σαν να σφετεριζόμαστε δικαιώματα του Θεού. «Συ τίς ει ο κρίνων αλλότριον οικέτην;» λέγει ο απόστολος Παύλος. Του Θεού είναι αρμοδιότητα να σώσει ή να καταδικάσει κάποιον για την ζωή του. Εμείς οι άνθρωποι οφείλουμε να εφαρμό-ζουμε το: «οράν τα εμά πταίσματα και μη κατακρίνουν τον αδελφόν μου».

Η κατάκριση γίνεται κώλυμα στην πνευματική μας ζωή. Πολλές φορές, όταν την ημέρα κατακρί-νουμε κάποιον και μάλιστα άδικα, το βράδυ δυ-σκολευόμαστε στην προσευχή. Όλες εκείνες οι λοι-δορίες, οι κατακρίσεις, οι εικόνες, οι διαλογισμοί, η οργή κ.τ.λ. παρουσιάζονται κατά την ώρα της προσευχής και μολύνουν την ψυχή μας. Ο διάβο-λος, επειδή ξέρει ότι από την προσευχή ωφελούμαστε πολύ, εκείνη την ώρα βάζει τα πιο ισχυρά εμπόδια. Και η κατάκριση είναι από τα πιο με-γάλα του όπλα. Μολύνει αφάνταστα την ψυχή μας.

Ο άγιος Ισαάκ ο Σύρος λέγει ότι εξ αιτίας της κατακρίσεως επιτρέπει ο Θεός πολλούς πειρα-σμούς στη ζωή μας. Δηλαδή ενδέχεται, για παρά-δειγμα, οι σαρκικοί πειρασμοί που προσβάλλουν κάποιον άνθρωπο να είναι αποτέλεσμα κατακρί-σεως. Επειδή υπερηφανευτήκαμε απέναντι στους αδελφούς μας, επιτρέπει ο Θεός να πέσουμε σε σαρκικό πειρασμό, ώστε να ταπεινωθούμε, να δούμε τη μηδαμηνότητά μας και έτσι να παύσουμε να ασχολούμαστε με τους άλλους.

Τί πρέπει να κάνουμε όμως όταν οι άλλοι μάς κατακρίνουν;

Εδώ θα ήθελα να παραθέσω μια γνώμη του Χρυσοστόμου. Λέγει ο Άγιος ότι, όταν ζούμε μέσα στην αμαρτία, έστω κι αν κανένας δεν μας κατα-κρίνει ή μας κατηγορεί, είμαστε οι αθλιότεροι απ' όλους τους ανθρώπους. Ενώ αντίθετα όταν επι-μελούμαστε την αρετή «καν η οικουμένη λέγη κακώς», έστω και αν ολόκληρη η οικουμένη μας κατηγορεί, τότε είμαστε «ζηλωτότεροι πάντων», πιο ζηλευτοί απ' όλους.

Δεν πρέπει συνεπώς να προσέχουμε τις κατη-γορίες των καταλάλων, αλλά την αρετή της δικής μας ζωής.

(Μητροπ. Εδέσσης, Πέλλης και Αλμωπίας Ιωήλ, Θυσία Εσπερινή, σ.161-166)